

SKÖNHET OCH FÖRMENT NAIVITET

SOLEN SKINER NYFIKET in i Konstforums vackra rum. Målningar tänds av det starka klara eftermiddagsljuset och färgerna glöder av ljusmättad. Man har valt att inte skilja båda utställarnas verk åt. Förvirrande tycker jag först, men jag ändrar mig rätt snart.

KONST

MAGNUS CARLÉN OCH JENS FERM
Målningar och grafik
Konstforum
Utställningen pågår till 11 mars

Jens Ferm och Magnus Carlén gör bilder som klär varandra på samma sätt som mouchen gör skönheten ännu vackrare. En hängning som denna är därför till bådas fördel.

Ska jag föra metaforen i mål, så är det Carléns målningar som står för skönheten.

Ögat tycker sig i hans målningar se enkla bilder, en del är nästan monokromer som modulerats med ljusvariation till att bilda ett runt koncentrerat sken.

I några går, oftast vertikalt, ett mörkare färgstråk genom bilden. I färgmötet mot bakgrunden tänds en stark energi, kanske kan man kalla den en kontrastpuls. Andra gånger ger färgerna ett slags våt undervattenskänsla – även här tänds en del av färgen – och mäts av energiskt ljus, som om en solstrimma trängde sig ned i ett mörkt vatten.

Det här är måleri som inte låter sig fångas i ordens nät. Visst kan man försöka med uttryck som skönhet, intensitet, karisma, och liknande. Men de är för allmänna, de fångar en del av uttrycket men inte det viktiga. Andra uttryck som ljusfärg, färgljus, ljusoptik är relevanta men bara till en del. Och då endast den tekniska delen, den som handlar om formen. Och här är innehållet det centrala. Man känner den kreativa oro man kan erfara inför den starka poesin; ivrig att både dröja sig kvar och gå vidare.

DET ÄR ABSTRAKTA BILDER. Här finns inget föremål att känna igen. Man har mycket litet nytta av sina substantiv. Men bilderna strålar av ljus. Det kommer, förlåt att jag måste ta till en klyscha, inifrån. Inifrån var? Och vad är det de utstrålar? Där får man stanna. Som man ropar får man svar, heter det. Men hur man än ropar får man samma svar. Intensivt och påtagligt. Och samtidigt undflyende som en varm solkatt eller en smekande vind. Men, och det är det som är det viktiga, någonting blir kvar. Dels förstås ett bildminne. Men framför allt minnet av känslan av att något viktigt, ibland nästan avgörande inträffat. Ögonen har bländats av bildernas skönhet, men det är när man stänger

XVI, målning av Magnus Carlén

dem det startar; känslor som dröjer sig kvar, tankar som kommer och går och kommer tillbaka.

Magnus Carléns måleri ger ett tungt eftertryck, som är mycket ovanligt. Och därför mycket viktigt.

JENS FERM HAR FÖRLAGT sitt måleriska arbetsfält på banalitetens rika men mycket riskabla gräns. Han målar upp enfärgade bakgrunder. På dessa målar, ristat eller tecknar han tecken och figurer. De ser kantiga och truliga ut. På en ljusgrön målning har han exempelvis dragit några horisontala linjer. Notstreck? På ett är en fågelsi-

luett ristad. Det är gjort med artisteri, så det ser litet kul ut. Mer behöver det för all del inte vara. Och det är det heller inte. Ibland, och det är det märkliga med hans bildspråk, finns det något uppfordrande och drabbande i dessa enkla bilder. Men den förmenta naiviteten i tecknandet blir också ett manér som ibland tycks gå på rutin, ja till och med på tomgång.

En målning som föreställer en allé har något obestämbart, men påtagligt speciellt. Annars tycker jag att hans grafiksvit fungerar bäst. Teckningen står tydlig direkt mot papperets vita. Och den där litet sorgsna känslan som slokande blommor och strecknystan med nedå-

triktade former ger känns autentisk och dröjer sig kvar.

Naivister är nästan aldrig naiva. Tvärtom är de oftast mycket medvetna om sina verkningssmedel.

På väg från utställningen tittar jag till på de två målningar av Carlén respektive Ferm som inleder utställningen. Och jag får en avfällingsvanvördiga tanke; undrar om de är alls lika bra var för sig. För tillsammans är de verkligen tunga, med en dynamik sig emellan man inte ville vara utan.

BO BORG
kultur@nt.se

A:B:C, målning av Jens Ferm

Kulturredaktion:

Mats
Granberg
(redaktör)

Pauli Olavi
Kuivanen

E-post:
kultur@nt.se

stumpen@nt.se

KULTUR